

ע"פ 1120/15 - מדינת ישראל נגד חאלד תיתי

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 1120/15

לפני:
כבוד השופט י' דנציגר
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט צ' זילברטל

המעוררת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: חאלד תיתי

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה
(השופטת ב' בר זיו) מיום 31.12.2014 בת"פ
3065-07-14

תאריך הישיבה: ל' בחשון התשע"ו (12.11.2015)

בשם המעוררת: עו"ד קרן רוט

בשם המשיב: עו"ד פאדי שרקאוי

פסק-דין

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (השופטת ב' בר זיו) בת"פ 3065-07-14 מיום 31.12.2014, שבו נדון המשיב לעונש של 40 חודשי מאסר בפועל בצירוף עונשים נלווים.

עמוד 1

הרקע הדרוש לעניין

1. המשיב הורשע ביום 4.11.2014 על יסוד הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בשתי עבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 333 ו-335(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), עבירה של ניסיון לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 333, 335 ו-25 לחוק ועבירות של החזקת נשק לפי סעיף 144(א) לחוק ונשיאת נשק לפי סעיף 144(ב) לחוק.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, קיים סכסוך בין משפחת המשיב לבין משפחתם של לואי ומוראד תיתי (להלן: המתלוננים). שתי המשפחות מתגוררות בכפר בענה. ביום 13.6.2014 בשעה 19:30 או בסמוך לכך, התפתחה קטטה בין שתי המשפחות ברחבה שבחזית ביתם של המתלוננים. המשיב, שידע על הקטטה, החליט לפגוע במתלוננים ולגרום להם לחבלה חמורה ולשם כך הצטייד באקדח שהחזיק ללא רשות על פי דין. המשיב נסע לעבר ביתם של המתלוננים בג'יפ השייך לגיסו, עצר בכניסה לרחבת הבית וירה מספר כדורים לעבר המתלוננים ממרחק של מטרים בודדים בכוונה לפגוע בהם ולגרום להם חבלה חמורה. המשיב פגע במתלונן מוראד בכתף ובמתלונן לואי בידו. כמו כן, ירה המשיב לעבר מרפסות בית המתלוננים, שם עמדו באותה עת בני משפחתם, כל זאת בכוונה לפגוע בהם ולגרום להם חבלה חמורה. המשיב הספיק לירות 11 כדורים בסך הכל. לאחר הירי, נמלט המשיב מהמקום ברכב, התחמק מהמשטרה ועזב את הכפר. הוא נעצר רק ביום 22.6.2014. כתוצאה ממעשי המשיב, אושפזו המתלוננים בבית החולים.

2. יצוין כי הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לגבי העונש, למעט הסכמה על כך שתחת חילוט הרכב שהתבקש בכתב האישום המקורי, ישלם המשיב קנס של 25,000 ש"ח.

3. ביום 31.12.2014 נגזר דינו של המשיב. בגזר הדין עמד בית המשפט המחוזי על כך שמדובר בעבירת אלימות חמורה, אשר העובדה שבוצעה תוך שימוש בנשק חם מוסיפה לה חומרה יתרה, וכן צוין כי חומרה נוספת נעוצה בעובדה שהעבירות בוצעו על רקע סכסוך משפחתי מתמשך. בית המשפט הוסיף והתייחס לעבירות הנשק שבהן הורשע המשיב וצוין כי נוכח הסיכון הרב הנשקף מהן, אין הן תלויות בתוצאות מעשה הירי. בית המשפט עמד על כך שחומרת העבירות מחייבת ענישה מחמירה ומתן משקל יתר לאינטרס הציבורי על פני זה של הנאשם הספציפי. לאחר שסקר את מדיניות הענישה הנוהגת במספר מקרים דומים, קבע בית המשפט כי מתחם העונש ההולם עומד על 30 עד 60 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט בחן את מכלול הנסיבות לחומרה ולקולא בעניינו של המשיב, לרבות עברו הפלילי המכביד; עונש המאסר שבו נשא בעבר; ומנגד הודאתו והחרטה שהביע; נסיבות חייו ומצבו הבריאותי של ילדיו. צוין כי נדרשת בעניינו של המשיב ענישה מחמירה על מנת שיפנים כי אינו יכול להתחמק מעונש עקב נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה וביניהן הסולחה שנערכה עם המתלוננים.

אחר דברים אלה, גזר בית המשפט המחוזי על המשיב עונש של 40 חודשי מאסר בפועל מיום מעצרו; ו-12 חודשי מאסר על תנאי, שלא יעבור כל עבירת נשק או עבירות אלימות מסוג פשע תוך שלוש שנים מיום שחרורו. בהתחשב בקנס בסך 25,000 ש"ח ששילם המשיב זה מכבר על פי הסכמת הצדדים, ובכך שהסולחה מול המתלוננים כללה רכיב כספי, החליט בית המשפט שלא להטיל על המשיב קנס או פיצוי למתלוננים.

הטענות בערעור

עמוד 2

4. המערערת טוענת - באמצעות באת-כוחה, עו"ד קרן רוט - כי העונש שנגזר על המשיב אינו הולם את חומרת מעשיו בנסיבותיהם, אינו מבטא את מדיניות הענישה הראויה בעבירות אלימות חמורות ובעבירות נשק וחוטא לשיקולי הגמול, הרתעת הפרט והרתעת הרבים. לטענתה, בית המשפט המחוזי נקט אמנם ברטוריקה המתאימה לחומרת המעשים, ברם התוצאה העונשית שאליה הגיע בסופו של יום רחוקה עד מאד מזו המגשימה את עיקרון ההלימה. בפרט נטען כי מתחם העונש שנקבע נמוך משמעותית מהראוי ואינו מבטא את חומרת נסיבות האירוע. עוד נטען כי בית המשפט טעה גם בקביעת העונש בחלקו הנמוך של המתחם, חרף קיומן של נסיבות משמעותיות לחומרה לרבות עברו הפלילי המכביד של המשיב והתנהגותו לאחר האירוע (הימלטות מהזירה ואי-הסגרת הנשק שבו השתמש, אשר כנראה ממשיך לסכן את הציבור). המערערת ציינה את עברו הפלילי של המשיב, הכולל הרשעות בעבירות אלימות, האחרונה שבהן גם היא בירי כלפי המתלוננים בתיק זה. למרות זאת, זכה המשיב כבר אז להתחשבות מפליגה מצד בית המשפט, שהטיל עליו 18 חודשי מאסר בפועל בלבד. המערערת טוענת לקיומו של דפוס התנהגות חוזר ולמסוכנות גבוהה הנשקפת מהמשיב, המחייבים לנקוט כלפיו בגישה עונשית מחמירה. היא מוסיפה וטוענת כי הענישה הנוהגת כיום בעבירות אלימות חמורות אינה הולמת בחלק מהמקרים את חומרת המעשים. לשיטתה, מדיניות הענישה הראויה צריכה להיות מחמירה יותר. היא מטעימה כי תיקון 113 לחוק קובע כי מדיניות הענישה הנוהגת היא רק אחד השיקולים בקביעת העונש ההולם, וככל שהמדיניות הנוהגת אינה ראויה, שומה על בתי המשפט להעדיף את מדיניות הענישה הראויה.

5. המשיב - באמצעות בא-כוחו, עו"ד פאדי שרקאוי - טוען כי מגזר הדין ניתן ללמוד שבית המשפט המחוזי החמיר עמו בעונש שהטיל עליו, ובחר להתעלם מהסכם הסולחה שנכרת בין משפחתו לבין משפחת המתלוננים. המשיב ציין כי במסגרת הסכם הסולחה, שהוגש לעיונו, ויתרה משפחתו על סכום של 100,000 ש"ח שנפסק לטובתה בהליך אזרחי שניהלה נגד משפחת המתלוננים בגין אירועי עבר. הוטעם כי בכך הגיע הסכסוך לסיומו ומעשי האלימות בין המשפחות לא יחזרו על עצמם. עוד טוען המשיב כי פציעתם של המתלוננים היתה שטחית ביותר ומפנה בעניין זה לתיעוד רפואי מאשפוזם בבית החולים. המשיב הוסיף ומנה את הנסיבות לקולא, כגון הודאתו בהזדמנות הראשונה, הזמן השיפוטי שחסך בעטייה של הודאתו, העובדה שנטל אחריות למעשיו והביע עליהם חרטה, ונסיבות חייו הלא פשוטות, לרבות טיפול בשני ילדים חולים (בהקשר זה הגיש המשיב לעיונו דו"ח מגורמי הרווחה). עוד הוסיף המשיב ודיווח כי התנהגותו בבית הכלא היא תקינה וכי הוא צפוי לעבור לכלא "חרמון" בימים אלו לצורך המשך הליך טיפולי. לטענתו, התרשמות גורמי הטיפול בבית הכלא היא כי הוא עלה על הדרך הנכונה. מסיבות אלה סבור המשיב כי יש להותיר את העונש שהוטל עליו על כנו ולדחות את הערעור.

אציין כי בדיון שנערך לפנינו איפשרנו למשיב להגיד מספר מילים. המשיב הביע צער וחרטה על מעשיו, ציין את מחלת שני ילדיו והוסיף כי ברצונו להשתקם בכלא "חרמון".

דיון והכרעה

6. לאחר שעיינו בכתובים ושמענו את טענות הצדדים במהלך הדיון לפנינו, הגענו למסקנה כי יש לקבל את הערעור. הלכה מושרשת היא כי ערכאת הערעור לא נוטה להתערב בעונש שמטילה הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים בלבד. עם זאת, מצאנו כי במקרה דנן קיימת הצדקה להתערבותנו ולהחמרה בעונשו של המשיב.

לא יכול להיות חולק כי מדובר באירוע אלים וקשה. המשיב הצטייד מבעוד מועד בנשק חם, שהוחזק על ידו

שלא כדין, הגיע לבית משפחת המתלוננים וירה לעברם לא פחות מ-11 כדורים מטווח של מטרים בודדים. רק בנס לא נגמר האירוע בתוצאה חמורה יותר של קיפוח חיי אדם. אף אם בפועל לא נפצעו המתלוננים באורח קשה מאד, הרי שאין בכך כדי לשנות את פוטנציאל הנזק אשר היה טמון במעשיו של המשיב. חומרת האירוע מתבטאת גם בכך שהמשיב נטל את החוק לידיו ובחר לפתור את הסכסוך עם משפחת המתלוננים בדרכי אלימות. חומרה מיוחדת טמונה לדעתנו בכך שאין זו הפעם הראשונה שהמשיב בחר להתנהל כך. כפי העולה מטיעוני המערערת, בעברו של המשיב הרשעה משנת 2006 בעטיו של אירוע דומה ביותר, הכולל מעשה ירי של 10 כדורים לעבר בני משפחת המתלוננים במסגרת הסכסוך הקיים בין המשפחות. בגין אירוע זה נדון המשיב לעונש קל באופן יחסי של 18 חודשי מאסר בפועל. אין לנו אלא להסיק כי עונש זה לא הרתיע את המשיב די הצורך והוא פנה למה שמצטייר כדפוס התנהגות אלים ומושרש. לכך יש להוסיף כי בעברו של המשיב הרשעות בעבירות אלימות נוספות.

נדגיש כי איננו מתעלמים מקיומן של נסיבות שונות לקולת העונש, דוגמת הודאתו של המשיב, החרטה שהביע ונסיבות חייו, בפרט הצורך לטפל בילדיו החולים. לא נעלם מעינינו גם הסכם הסולחה שנערך בין המשפחות, צעד שעליו יש לברך (הגם שאינו יכול לשמש תחליף לעונש הולם וראוי, כידוע). ברם, לשיטתנו, בהתחשב בנסיבות הקונקרטיות המתוארות לעיל, ובעיקר בעובדה שלפנינו אדם שחזר על מעשיו והוסיף לפתור את סכסוכיו בדרכי אלימות ופשע, על שיקולים אלו לסגת מפני האינטרס הציבורי שבמיצוי הדין עם המשיב ובהרתעתו, לבל ישוב וינקוט בדרכים אלה. מטעמים אלו סבורים אנו כי גם אם יש לאמץ את מתחם העונש שקבע בית המשפט המחוזי - בין 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל, כזכור - הרי שלא היה מקום בנסיבות העניין להציב את העונש בחציו התחתון של המתחם ואף במרכזו.

אשר על כן, מקבלים אנו את הערעור. בשים לב לכך שערכאת הערעור אינה ממצה את הדין עם הנאשם, רואים אנו להעמיד את עונשו של המשיב על 56 חודשי מאסר בפועל (מיום מעצרו). יתר רכיבי גזר הדין יוותרו בעינם.

ניתן היום, ד' בכסלו התשע"ו (16.11.2015).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט